

แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในช่วงเทศกาลสงกรานต์เขตบางกอกใหญ่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. สถานการณ์

ด้วยเทศกาลสงกรานต์ เป็นการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของไทยมาแต่โบราณ ประกอบกับเป็นช่วงวันหยุดราชการต่อเนื่องกันหลายวัน ประชาชนส่วนใหญ่จะเดินทางกลับภูมิลำเนาต่างจังหวัด เพื่อร่วมทำบุญ เยี่ยมเยียนบุพการี รดน้ำขอพรจากผู้ใหญ่ และเฉลิมฉลองกับครอบครัว ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยในเคหสถานสูงหากทิ้งบ้านเรือนไว้ไม่มีผู้ดูแล ในขณะเดียวกันมีประชาชนบางส่วนเดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนตามสถานบริการและสถานบันเทิงในพื้นที่เขตบางกอกใหญ่ ซึ่งกิจกรรมการต่าง ๆ สามารถก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยได้ง่าย ตลอดจนการเล่นสาดน้ำภายในอาคารหากไม่ใช้ความระมัดระวังอาจทำให้น้ำเข้าไปในปลั๊กไฟ และอุปกรณ์ไฟฟ้า ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้เกิดไฟฟ้าลัดวงจรและอัคคีภัยขึ้น สร้างความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจำนวนมาก

สำนักงานเขตบางกอกใหญ่ เป็นหน่วยงานหนึ่งในสังกัดกรุงเทพมหานครที่มีหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของประชาชนตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในช่วงเทศกาลสงกรานต์เขตบางกอกใหญ่ขึ้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมด้านการป้องกันสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น และเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานรองรับสถานการณ์ตั้งแต่ก่อนเกิดภัย เมื่อเกิดภัย และหลังเกิดภัย ให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว เป็นระบบ เกิดประสิทธิภาพและสอดคล้องกับหลักกฎหมาย

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ประจำปี ๒๕๖๑ โดยกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติ ตั้งแต่ขั้นเตรียมการก่อนช่วงเทศกาลสงกรานต์ ระหว่างเทศกาลสงกรานต์ และหลังจากเทศกาลสงกรานต์ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ เพื่อให้หน่วยงานได้เตรียมการด้านทรัพยากร ระบบการปฏิบัติการไว้รองรับสถานการณ์สาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้น ทั้งการป้องกัน ระวัง และการช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๒.๓ สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ให้ตระหนักถึงภัยจากสาธารณภัย

๓. นิยามศัพท์

สาธารณภัย หมายถึง ภัยหรืออันตราย ที่ทำให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิต ทรัพย์สินและสิ่งอื่น ๆ อย่างรุนแรง

๔. การจัดองค์กรระดับเขต

๔.๑ หน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กร

๔.๑.๑ สำนักงานเขตบางกอกใหญ่มีหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติ และประสานงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณภัย จัดเตรียมชุดเผชิญเหตุเพื่อสนับสนุนการกู้ภัย และการตรวจตราความเรียบร้อยในพื้นที่รับผิดชอบโดยให้ความช่วยเหลือตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๔.๑.๒ หน่วยปฏิบัติการฉุกเฉินของสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ ประกอบด้วย

๑) ชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็วฝ่ายเทศกิจ

๒) หน่วย Best ฝ่ายโยธา

๓) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตบางกอกใหญ่

มีหน้าที่ เตรียมพร้อมตลอด ๒๔ ชั่วโมง เพื่อให้สามารถออกปฏิบัติการเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน ได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในช่วงเทศกาลสงกรานต์

๕.๑ ขั้นปฏิบัติการก่อนช่วงเทศกาล (ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป)

๕.๑.๑ ฝ่ายปกครอง มีหน้าที่

๑) ถือปฏิบัติตามแนวทางของแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากอัคคีภัย อุทกภัย แผ่นดินไหวและอาคารถล่ม สารเคมีและวัตถุอันตรายเขตบางกอกใหญ่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

๒) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในช่วงเทศกาลสงกรานต์เขตบางกอกใหญ่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อจัดระบบการปฏิบัติไว้ล่วงหน้า

๓) จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในช่วงเทศกาลสงกรานต์เขตบางกอกใหญ่ ประจำปี ๒๕๖๐

๔) จัดกำลังเจ้าหน้าที่และสมาชิก อปพร. ออกเตรียมดูแลความปลอดภัยในพื้นที่เพื่อหาข่าวและดูแลความปลอดภัยในพื้นที่ จุดเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดไฟไหม้ในช่วงเทศกาลวันสงกรานต์

๕) ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนผู้มาใช้บริการ ให้ระมัดระวังเรื่องไฟฟ้าลัดวงจรในกรณีที่ไม่มีผู้ดูแล ระหว่างช่วงเทศกาลสงกรานต์

๕.๑.๒ ฝ่ายโยธา มีหน้าที่

๑) ถือปฏิบัติตามแนวทางของแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากอัคคีภัย อุทกภัย แผ่นดินไหวและอาคารถล่ม สารเคมีและวัตถุอันตรายเขตบางกอกใหญ่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

๒) จัดกำลังเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบอาคารเสี่ยงภัย อาคารสถานบริการต่าง ๆ รวมถึงโป๊ะ ท่าเทียบเรือโดยสาร ในพื้นที่เขตบางกอกใหญ่ ร่วมกับฝ่ายเทศกิจ และฝ่ายสิ่งแวดล้อมฯ เพื่อตรวจสอบระบบป้องกันภัยโดยประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓) ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนผู้มาใช้บริการ ให้ระมัดระวังเรื่องไฟฟ้าลัดวงจรในกรณีที่ไม่มีผู้ดูแล ระหว่างช่วงเทศกาลสงกรานต์

๕.๑.๓ ฝ่ายเทศกิจ มีหน้าที่

๑) ถือปฏิบัติตามแนวทางของแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจากอัคคีภัย อุทกภัย แผ่นดินไหวและอาคารถล่ม สารเคมีและวัตถุอันตรายเขตบางกอกใหญ่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

๒) จัดกำลังเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบอาคารเสี่ยงภัย อาคารสถานบริการต่าง ๆ รวมถึงโป๊ะ ท่าเทียบเรือโดยสาร ในพื้นที่เขตบางกอกใหญ่ ร่วมกับฝ่ายโยธา และฝ่ายสิ่งแวดล้อมฯ เพื่อตรวจสอบระบบป้องกันภัยโดยประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓) ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนผู้มาใช้บริการ ให้ระมัดระวังเรื่องไฟฟ้าลัดวงจรในกรณีที่ไม่มีผู้ดูแล ระหว่างช่วงเทศกาลสงกรานต์

๕.๑.๔ ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล มีหน้าที่

- ๑) ถือปฏิบัติตามแนวทางของแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จากอัคคีภัย อุทกภัย แผ่นดินไหวและอาคารถล่ม สารเคมีและวัตถุอันตรายเขตบางกอกใหญ่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๒) จัดกำลังเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบอาคารเสี่ยงภัย อาคารสถานบริการต่าง ๆ รวมถึงโปิ๊ะ ท่าเทียบเรือโดยสาร ในพื้นที่เขตบางกอกใหญ่ ร่วมกับฝ่ายโยธา และฝ่ายเทศกิจ เพื่อตรวจสอบระบบป้องกันภัยโดยประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๑.๕ ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ฝ่ายรายได้ ฝ่ายการคลัง ฝ่ายการศึกษา และฝ่ายทะเบียน มีหน้าที่

- ๑) ถือปฏิบัติตามแนวทางของแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จากอัคคีภัย อุทกภัย แผ่นดินไหวและอาคารถล่ม สารเคมีและวัตถุอันตรายเขตบางกอกใหญ่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑
- ๒) ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนผู้มาใช้บริการ ให้ระมัดระวังเรื่องไฟฟ้าลัดวงจร ในกรณีที่ไม่มีผู้ดูแล ระหว่างช่วงเทศกาลสงกรานต์

๕.๑.๖ ทุกฝ่าย มีหน้าที่

แจ้งให้ข้าราชการและลูกจ้างในสังกัดสอดส่องดูแลสถานที่ทำงาน เช่น อุปกรณ์ที่ใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ เมื่อเสร็จการใช้งานให้ปิดสวิตช์ หรือถอดปลั๊กไฟ ให้เรียบร้อย

๕.๒ ขั้นปฏิบัติการในช่วงเทศกาลสงกรานต์ (วันที่ ๑๑ - ๑๗ เมษายน ๒๕๖๑)

๕.๒.๑ ทุกฝ่าย มีหน้าที่

ถือปฏิบัติตามแนวทางของแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จากอัคคีภัย อุทกภัย แผ่นดินไหวและอาคารถล่ม สารเคมีและวัตถุอันตรายเขตบางกอกใหญ่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

๕.๓ ขั้นปฏิบัติการหลังช่วงเทศกาล

๕.๒.๑ ฝ่ายปกครอง มีหน้าที่

- ๑) ประเมินความเสียหายพร้อมสรุปรวบรวมการให้ความช่วยเหลือประชาชน ผู้ประสบภัยแจ้งให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบเพื่อดำเนินการต่อไป
- ๒) รวบรวมสรุปสถิติข้อมูลการเกิดสาธารณภัยในช่วงเทศกาลวันสงกรานต์ รายงานผู้บริหารรับทราบ

๕.๒.๒ ฝ่ายโยธา ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม และฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ มีหน้าที่

ถือปฏิบัติตามแนวทางของแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จากอัคคีภัย อุทกภัย แผ่นดินไหวและอาคารถล่ม สารเคมีและวัตถุอันตรายเขตบางกอกใหญ่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

๖. การประสานการปฏิบัติ

ผู้อำนวยการเขตบางกอกใหญ่ เป็นผู้อำนวยการ ควบคุม และดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในช่วงเทศกาลสงกรานต์เขตบางกอกใหญ่ และแผนป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งประเมินสถานการณ์ รวบรวมข้อมูลรายงานตามสายการบังคับบัญชา

แนวปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุและตรวจสอบข้อมูลแล้ว

- ๑) หน่วยเผชิญเหตุของเขต นำกำลังอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สนับสนุนการระงับภัยทันที
- ๒) เมื่อผู้อำนวยการเขตเดินทางมาถึงที่เกิดเหตุให้ผู้อำนวยการเขตเป็นผู้บัญชาการ และให้หน่วยงานต่าง ๆ รายงานตัวต่อผู้อำนวยการเขต และปฏิบัติตามคำสั่ง
- ๓) ผู้อำนวยการเขตกำหนดจุดตั้งศูนย์บัญชาการ (Command Post) บริเวณที่เหมาะสม ใกล้บริเวณที่เกิดสาธารณภัย เพื่อให้มีจุดบัญชาการจุดเดียว ปัญหาการให้เกิดเอกภาพ และให้มีบริเวณรวมพล (Supporting Zone) ของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาคราชการ อาสาสมัคร และมูลนิธิต่าง ๆ ที่เข้ามาสนับสนุนพร้อมให้การช่วยเหลือเมื่อจำเป็น เพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุลุกลามสืบสนในการปฏิบัติงาน
- ๔) ผู้อำนวยการเขตเป็นผู้บัญชาการในการระงับเหตุและช่วยเหลือผู้ประสบภัย
- ๕) เจ้าหน้าที่ตำรวจ สน.ท้องที่ เจ้าหน้าที่เทศกิจ อปพร. เขต ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกด้านการจราจร และกันบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องออกนอกพื้นที่ โดยสารวัตรจราจร สน.พื้นที่ เป็นหน่วยหลัก เจ้าหน้าที่เทศกิจและ อปพร.เขต เป็นหน่วยสนับสนุน
- ๖) รถของหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ รถอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย รถ อปพร. รถน้ำเขต มูลนิธิต่าง ๆ จอดในจุดรวมพล (Supporting Zone) และออกปฏิบัติการสนับสนุนช่วยเหลือเมื่อได้รับการสั่งการจากผู้อำนวยการเขต
- ๗) การปฏิบัติงานของหน่วยอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย กรณีอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัยไปถึงที่เกิดเหตุก่อน ให้เข้าดำเนินการบรรเทา ระงับสาธารณภัย รวมตลอดทั้งการช่วยเหลือผู้ประสบภัยจนเมื่อผู้อำนวยการเขตมาถึง จึงให้รายงานตัวและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อำนวยการเขต
- ๘) หน่วยอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัยพื้นที่เกิดเหตุ และพื้นที่ใกล้เคียงออกปฏิบัติการ ส่วนหน่วยอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัยที่อยู่ห่างไกลให้อยู่ ณ ที่ตั้งรอฟังคำสั่งร้องขอให้เข้าสนับสนุน

กรณีที่สาธารณภัยรุนแรงเกินกว่าที่เป็นศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในช่วงเทศกาลสงกรานต์เขตบางกอกใหญ่จะควบคุมได้ให้ดำเนินการ ดังนี้

การปฏิบัติการกรณีสาธารณภัยรุนแรงเกินขีดความสามารถ

- ๑) รายงานหน่วยเหนือ ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปลัดกรุงเทพมหานคร และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี ร่วมอำนวยการระงับและช่วยเหลือผู้ประสบภัย
- ๒) แจ้งศูนย์เพชรเกษมให้วิทยุแจ้งเขตข้างเคียงจัดหน่วยเร่งด่วนออกปฏิบัติการสนับสนุน รวมตลอดทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือ รถบรรทุก รถยก และรถกระเช้า
- ๓) ประสานสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สนับสนุนข้อมูลด้านต่าง ๆ เช่น ข้อมูลเครื่องมือ อุปกรณ์ ข้อมูลแผนที่ เส้นทางคมนาคม สถานพยาบาล แหล่งน้ำ ฯลฯ เพื่อให้ผู้ควบคุม สั่งการตัดสินใจ ประสานงาน ขอรับการสนับสนุน จากหน่วยงานภายนอก ได้แก่ กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ การท่าเรือแห่งประเทศไทย กรมควบคุมมลพิษ ฯลฯ ตามความเหมาะสม
- ๔) การปฏิบัติการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หน่วยเร่งด่วนเขต หน่วยแพทย์กู้ชีวิต หน่วยวิบัติภัย (สำนักการโยธา) อาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย อปพร. มูลนิธิต่าง ๆ ให้เข้าปฏิบัติการตามคำสั่งของผู้อำนวยการเขต ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปลัดกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแล้วแต่กรณี

๗. การอพยพประชาชน

สถานที่รองรับการอพยพประชาชน ประกอบด้วย

๗.๑ โรงเรียนวัดราชสิทธิาราม

๗.๒ โรงเรียนวัดนาคกลาง

๗.๓ โรงเรียนวัดใหม่พิเรนทร์

๗.๔ โรงเรียนวัดท่าพระ

๗.๕ โรงเรียนวัดตี่ดวด

๗.๖ โรงเรียนวัดประดู่ฉิมพลี

ในการอพยพประชาชนไปยังโรงเรียนซึ่งเป็นสถานที่รองรับการอพยพ ให้พิจารณาจากโรงเรียนที่อยู่ใกล้สถานที่เกิดภัยเป็นลำดับแรก และโรงเรียนที่อยู่ห่างออกไปตามลำดับ

ในกรณีที่สาธารณภัยเกิดขึ้นกับสำนักงานเขตและจำเป็นต้องอพยพข้าราชการ ลูกจ้างออกจากสำนักงานเขต ให้ใช้โรงเรียนวัดท่าพระเป็นที่ทำการชั่วคราวของสำนักงานเขต และเป็นศูนย์บัญชาการ

๘. การบังคับบัญชาและการติดต่อสื่อสาร

๘.๑ การบังคับบัญชา

ผู้อำนวยการเขตบางกอกใหญ่เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในการสั่งการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสาธารณภัยในพื้นที่เขต โดยมีผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตฯ เป็นผู้ช่วยสั่งการ ในกรณีที่ผู้อำนวยการเขตบางกอกใหญ่ไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตฯ ที่รักษาราชการแทนตามลำดับที่ได้มีคำสั่งแต่งตั้งไว้ เป็นผู้สั่งการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสาธารณภัย ในกรณีที่ผู้อำนวยการเขตบางกอกใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตฯ ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ที่ดำรงตำแหน่งต่อไปนี้เป็นผู้สั่งการตามลำดับ ดังนี้ ๑. หัวหน้าฝ่ายปกครอง ๒. หัวหน้าฝ่ายโยธา ๓. หัวหน้าฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ๔. หัวหน้าฝ่ายเทศกิจ

๘.๒ การสื่อสาร

๘.๒.๑ การสื่อสารระหว่างสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ใช้ระบบสื่อสารทั้ง ๒ แบบ คือ

๑) ระบบ VHF ผ่านข่ายอัมรินทร์

๒) ระบบโทรศัพท์ปกติ / โทรศัพท์เคลื่อนที่

๘.๒.๒ การสื่อสารระหว่างสำนักงานเขตบางกอกใหญ่กับหน่วยงานต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครในการปฏิบัติการให้ใช้ระบบสื่อสารประสานงานปกติ ดังนี้

๑) ระบบ VHF โดยศูนย์อัมรินทร์ และศูนย์วิทยุประจำโซน

๒) ระบบโทรศัพท์ปกติ/โทรศัพท์เคลื่อนที่

ลงชื่อ ผู้เสนอแผน

(นายเกียรติวิสุทธิ เพ็ชรหมื่นไวย)

หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตบางกอกใหญ่

ลงชื่อ ผู้อนุมัติแผน

(นางสาวกรรณา รูปเทียนหอม)

ผู้อำนวยการเขตบางกอกใหญ่